

Příloha — RACI tabulka spolupracujících rolí

K etapě 1:

Účel přílohy: vymezit doporučené rozdělení odpovědností při řízení, schvalování, používání a kontrole nástrojů AI. Organizace upraví názvy rolí, schvalovací pravomoci a kontaktní místa podle svého organizačního řádu, velikosti, agend, rizik a kapacit.

Jak matici používat

- Matice používá princip RACI. U každé činnosti má být určena právě jedna role A, která nese konečnou procesní odpovědnost a rozhodovací pravomoc. Rolí R může být více.
- Jedna osoba nebo útvar může v menší organizaci vykonávat více rolí. Sloučení rolí však nesmí odstranit nezávislé odborné posouzení tam, kde je podle povahy použití potřeba, zejména v oblasti bezpečnosti, ochrany osobních údajů a právního posouzení.
- U citlivých nebo vysoce rizikových případů použití se doporučuje víceúrovňové schválení nebo schvalovací výbor. Konkrétní režim stanoví organizace.
- Pokud si zaměstnanec není jistý bezpečností dat, právním či etickým dopadem nebo přípustností použití, postupuje podle bezpečného výchozího režimu a věc konzultuje prostřednictvím určeného kontaktního místa.

Legenda RACI

Značka	Význam	Praktické vymezení
R	Realizuje	provádí činnost nebo zajišťuje její praktické vykonání
A	Odpovídá / schvaluje	nese konečnou odpovědnost za výsledek nebo rozhodnutí
C	Konzultován	poskytuje odborné stanovisko před rozhodnutím nebo provedením
I	Informován	je průběžně nebo následně informován

Přehled rolí

Kód	Role	Doporučené vymezení
ZAM	Zaměstnanec / uživatel AI	Používá pouze schválené nástroje a schválené způsoby použití, chrání data, ověřuje výstupy, dodržuje pravidla transparentnosti a hlásí pochybnosti či incidenty.
VED	Vedoucí zaměstnanec	Dohlíží na dodržování pravidel v útvaru, podporuje implementaci a adopci a určuje výstupy vyžadující zvýšenou kontrolu.
SPON	AI sponzor	Strategicky zastřešuje agendu AI, určuje směr a priority, podporuje přijetí pravidel a zajištění potřebných zdrojů.
AIO	AI officer / gestor AI	Koordinuje zavádění AI, implementaci pravidel, součinnost odborných útvarů, schvalování použití, adopci, vzdělávání a průběžné vyhodnocování.
AMB	AI ambasador	Poskytuje kolegiální podporu, šíří osvětu a dobrou praxi, sbírá potřeby a zpětnou vazbu a podporuje adopci schválených nástrojů.
VPU	Vlastník případu použití	Věcně odpovídá za konkrétní použití AI, vymezuje účel, přínosy, vstupy, hranice a kontroly a průběžně vyhodnocuje jeho fungování.
ICT	ICT	Posuzuje technickou vhodnost a integraci, zajišťuje technické nastavení, přístupy, licence, účty, provozní podmínky a technický monitoring.
KB	Kybernetická / informační bezpečnost	Posuzuje bezpečnostní rizika, stanovuje opatření pro ochranu informací, přístupy, logování a monitoring a řeší bezpečnostní incidenty.
DPO	Pověřenec pro ochranu osobních údajů	Posuzuje dopady na ochranu osobních údajů a doporučuje opatření pro minimalizaci, právní titul, transparentnost a práva subjektů údajů.
PRÁ	Právní útvar	Posuzuje právní soulad podle povahy použití, zejména právní účinky výstupů, smluvní režim, odpovědnost a relevantní regulatorní požadavky.
HR	HR / gestor vzdělávání	Zajišťuje nebo administruje vzdělávání a evidenci proškolení v koordinaci s AI officerem a věcnými rolemi. Jde o volitelnou roli podle uspořádání organizace.

Vzorová RACI matice

Doplnění organizací:

- konkrétní názvy útvarů, funkcí nebo pracovních rolí odpovídajících kódům v matici;
- role oprávněná vydat konečné rozhodnutí o schválení, omezení, pozastavení nebo odebrání povolení;
- kontaktní místo pro konzultace a hlášení incidentů;
- eskalační pravidlo pro rozdílná odborná stanoviska;
- vymezení činností, u nichž je povinná druhá kontrola, víceúrovňové schválení nebo schvalovací výbor;
- vazby na stávající procesy bezpečnosti, GDPR, ICT, řízení přístupů, incident managementu, vzdělávání a kontroly.

Činnost / rozhodnutí	ZAM	VED	SPON	AIO	AMB	VPU	ICT	KB	DPO	PRÁ	HR
Stanovení strategie, priorit a zdrojů pro AI	I	C	A	R	C	C	C	C	C	C	C
Přijetí a průběžná aktualizace interních pravidel	I	C	A	R	C	C	C	C	C	C	C
Mapování potřeb, bariér a vhodných případů použití	C	A	I	R	R	R	C	C	C	C	C
Příprava žádosti o schválení konkrétního případu použití	I	A	I	C	C	R	C	C	C	C	I
Koordinace schvalovacího procesu	I	C	I	A/R	I	C	C	C	C	C	I
Posouzení technické vhodnosti, integrace a provozu	I	I	I	C	I	C	A/R	C	I	C	I
Posouzení kybernetických a informačních rizik	I	I	I	C	I	C	C	A/R	C	C	I
Posouzení dopadů na ochranu osobních údajů	I	I	I	C	I	C	C	C	A/R	C	I
Právní a smluvní posouzení podle povahy použití	I	I	I	C	I	C	C	C	C	A/R	I
Rozhodnutí o schválení, podmíněném schválení či zamítnutí	I	C	I	A	I	C	C	C	C	C	I
Určení povolených dat, rolí, logování a lidské kontroly	I	C	I	A	I	R	C	C	C	C	I
Technické nasazení, účty, licence, přístupy a integrace	I	I	I	C	I	C	A/R	C	I	I	I
Používání AI v souladu se schválenými podmínkami	R/A	C	I	I	C	C	I	I	I	I	I
Kontrola a ověření konkrétního AI výstupu	R/A	C	I	I	C	C	I	I	I	I	I
Zvýšená nebo druhá kontrola určených výstupů	R	A	I	C	I	C	I	C	C	C	I
Deklarace použití AI a vedení přiměřené evidenční stopy	R	A	I	C	C	C	C	C	C	C	I
Základní a rolově přizpůsobené vzdělávání	I	C	I	A	R	C	C	C	C	C	R
Uživatelská podpora, osvěta a sdílení dobré praxe	I	C	I	A	R	C	C	C	C	C	C
Monitoring přínosů a fungování konkrétního případu použití	I	C	I	C	C	A/R	C	C	C	C	I
Monitoring provozu, technických změn a využití licencí	I	I	I	A	I	C	R	C	I	I	I
Pravidelný přezkum schválení a podmínek použití	I	C	I	A/R	I	R	C	C	C	C	I
Návrh omezení, pozastavení nebo ukončení použití	I	C	I	A	I	R	C	C	C	C	I
Hlášení incidentu nebo závažné pochybnosti	R	A	I	I	C	R	C	C	C	C	I
Řešení bezpečnostního incidentu a nápravná opatření	I	I	I	C	I	C	C	A/R	C	C	I
Řešení jiného právního, etického nebo provozního problému	I	C	I	A	I	R	C	C	C	C	I
Eskalace při rozdílnosti odborných stanovisek	I	C	A*	R	I	C	C	C	C	C	I
Kontrola dodržování směrnice	I	R	I	A	I	C	C	C	C	C	I
Reporting vedení a návrhy dalšího rozvoje	I	C	A	R	C	C	C	C	C	C	C

